

Beoordelingsrapport “BOREAS”

Naam schip:	Boreas
Type schip:	Bruinvisch
Ontwerper:	Beekman, A.
Ontwerpjaar:	1936
Bouwer:	Jachtwerf Beekman te Oudewetering
Bouwjaar:	1936
Lengte over dek:	8,00m.
Lengte c.w.l.:	6,00m.
Breedte:	2,05m.
Diepgang:	1,10m.
Displacement:	1,94 ton
Ballast:	0,7 ton gietijzer
Type romp:	Rondspant met aangezette kiel
Bouwwijze romp:	Karveel mahonie gangen op eiken spanten, koper geklonken
Bouwwijze dek:	Pine stroken, gedoekt.
Bouwwijze opbouw:	Mahonie, met dak van Pine stroken gedoekt.
Tuigvorm:	Sloep, ¼ torentuig
Rondhouten:	Hout
Zeiloppervlak:	25m ² . 19m ² in grootzeil, 6m ² in fok.

Beschrijving BOREAS,

De nu aangemelde Bruinvisch is een ontwerp uit de pen van A. Beekman, jachtontwerper en werfeigenaar in Oude Wetering.

De Bruinvisch wordt beschreven in de Zeilsport, Van Kampen, 5^e en geheel herziene druk. We vinden de Bruinvisch terug op pagina 219/220, met een korte beschrijving en zeil- lijn- en inrichtingstekeningen. Op www.maritiemdigitaal.nl zijn zelfs de originele tekeningen ingescand te zien.

Het ontwerp werd getekend in het kader van een prijsvraag, uitgaande van het Verbond, waarbij gevraagd werd een niet te langzaam kruisertje met 25m² doek te ontwerpen.

De Bruinvisch werd tweede, achter het Zeepaardje van G.W.W.C. Van Höevell en Jan Schröder, omdat de beoordelaars vonden, dat het snelheidspotentieel van de Bruinvisch wat beperkt was.

Nu is het met het ontwerpen van met name kleine kajuitjachten een kwestie van geven en nemen. Mooie slanke en gestrekte lijnen die snelheid geven, leiden over het algemeen tot beperkte ruimte binnen en andersom, ruimte heeft zijn prijs in mindere snelheid.

Nu heeft het maken van een ontwerp voor een prijsvraag ook verschillende kanten:

Als de uitschrijver van de prijsvraag een goede inschatting van de markt heeft gemaakt, dan kan het gevolg zijn dat het ontwerp een succes wordt. Als ontwerper deel je eigenlijk alleen in het succes wanneer je de prijsvraag wint. De ontwerprechten behoren namelijk aan het verbond, die kopieën van het ontwerp, tegen drukkosten kan verkopen. Beekman trok met zijn ontwerp van de Bruinvisch in de prijsvraag niet de hoofdprijs, maar hij kon de scheepjes wel bouwen op zijn eigen werf. Zo zie je maar. Wie het laatst lacht

Er zijn meerdere Bruinvischen gebouwd. Ik weet niet hoeveel. Wat ik wel weet is dat ik het type al mijn hele leven ken en er ook meerdere van heb gezien.

De Boreas krijgt haar origineel gebouwde inrichting weer terug, met kastjes kooien langsscheeps en 2 hondekooien, met daartussen een lage kast en een kombuisje.

Het vlak is vernieuwd, alle wrangen zijn vervangen (eikenhout), 17 gestoomde eiken spanten, epoxy impregnering binnen en buiten, buitenzijde onderwaterschip met glasvezel. Essen randframe in kajuit t.b.v. kajuitdak (60 mm verhoogd). Gietijzeren kiel aan 7 nieuwe RVS bouten. Etc. etc. Een hele klus.

De beoordeling

De Boreas verdient de rebuild die ze nu krijgt. Ze is een bekende pagina uit onze vooroorlogse watersport geschiedenis. Met de werkzaamheden die de huidige eigenaar verricht, kan de Boreas weer twee generaties verder, onder voorwaarde dat die generaties haar met zorg bevaren en er niet meer uithalen dan er in zit....Daarbij zou het verstandig zijn om na te meten of de zeilmaten overeenkomen met het originele ontwerp en met name of de mast die er nu op staat van de originele lengte is. Vaak wordt vergeten dat met de huidige doeksoorten (dacron en moderner) veel grotere krachten op de constructie worden uitgeoefend. Het verlagen van het zwaartepunt van de kiel heeft overigens hetzelfde effect.

We zijn benieuwd naar foto's van de herboren Boreas, onder constructie en gereed, maar verheugen ons de Boreas welkom te kunnen heten als nieuw lidschip in de Vintage klasse van de VKSJ. Hetzelfde welkom geldt de eigenaar van dit prachtige stukje erfgoed, in de gelederen van de VKSJ, de Vrienden van het Klassieke Scherpe Jacht.

Tot ziens bij VKSJ evenementen op beschut water!

Namens de toelatingscommissie,

Govert Munter, Dick ten Cate, Gert van Soest en Maarten Lampe

Oegstgeest, 07-11-2013

